

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA ORAZ WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA LICEUM

I. Ustalenia ogólne.

1. Ocenie z historii podlega:

- znajomość:
  - faktografii
  - postaci historycznych
- umiejętność:
  - posługiwania się mapą
  - dokonania analizy przyczynowo-skutkowej
  - wnioskowania i uogólniania
  - redagowania odpowiedzi
  - analizy tekstów źródłowych
  - łączenia wiedzy historycznej z wiedzą uzyskaną poza tokiem szkolnym.

Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę wskazując na mocne i słabe strony oraz udziela uczniowi wskazówek do dalszej pracy.

2. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

- odpowiedź ustna, obejmująca 3 lekcje tematyczne, trwająca do 10 minut. Kryteria oceny za odpowiedź mają uwzględniać: koncepcję wypowiedzi, zasób pojęć i postaci związanych z omawianym zagadnieniem oraz poprawność językową;
- kartkówka, obejmująca 3 lekcje tematyczne, trwająca do 20 minut,
- sprawdzian pisemny (może mieć charakter testowy, odpowiedzi na pytania-problemy, a także dotyczyć umiejętności analizy źródeł), obejmujący partię materiału - jeden dział;
- aktywność na lekcji; ocena ma wynikać z obserwacji ucznia uwzględniającej jego przygotowanie do lekcji, wypowiedzi na lekcji, pracy indywidualnej i w grupie podczas lekcji oraz w czasie realizacji projektów;
- karta pracy indywidualnej uzupełniana na lekcji
- prace domowe - obowiązkowe zadania zlecone przez nauczyciela do wykonania poza czasem trwania lekcji

3. Częstotliwość odpowiedzi ustnych, sprawdzianów i kartkówek:

- odpowiedź ustna – uczeń powinien mieć przynajmniej jedną ocenę z odpowiedzi ustnej w semestrze,
- kartkówka – od 2 do 3 po zakończeniu mniejszej partii materiału, ważnego zagadnienia,
- sprawdzian pisemny – po zakończeniu bloku tematycznego lub większej partii materiału,
- Na lekcjach w zakresie rozszerzonym nauczania historii obowiązują do zdania 2 lektury historyczne w ciągu roku z listy podanej na początku każdego roku szkolnego lub uzgodnione z nauczycielem. Szczegóły i daty zaliczeń podaje nauczyciel. Brak zaliczenia w podanym terminie lektury skutkuje oceną częściową niedostateczną.

4. Zadania domowe:

- uczeń sprawdzany jest z wykonania zadania domowego poprzez odpowiedź ustną lub pisemną,
- uczeń może zgłosić brak zadania domowego jeden raz w ciągu semestru,
- za każdy kolejny brak zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

5. Frekwencja ucznia:

sprawdzana jest częstotliwość opuszczania lekcji oraz czy są to nieobecności jednodniowe, zwalniania z kilku lekcji czy też spowodowane chorobą ucznia (skutki nieobecności są regulowane w Statucie Szkoły).

6. Wkład pracy ucznia, jego zaangażowanie oraz praca dodatkowa:

na ocenę z przedmiotu wpływa liczba wykonanych prac dodatkowych, wyniki w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, czynny udział w kole zainteresowań, oraz praca na miarę możliwości ucznia.

7. Usprawiedliwienia:

- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (na początku lekcji) dwa razy w ciągu semestru przy dwóch i więcej godzinach przedmiotu w tygodniu,
- za każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny z odpowiedzi,
- uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, zapowiedzianej kartkówki i sprawdzianu.

8. Na każdą lekcję uczeń powinien posiadać:

- zeszyt przedmiotowy/zeszyt ćwiczeń, podręcznik,
- brak zeszytu z zadaniem domowym jest traktowany jako brak zadania domowego.

II. Sprawdziany i kartkówki.

1. Sprawdzian obejmujący większą partię materiału powinien być zapowiedziany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem wraz zakresem wymagań obejmujących sprawdzian.
2. Zaplanowany na dany dzień sprawdzian lub praca klasowa jest odnotowany, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem w e-dzienniku lekcyjnym.
3. Kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane w zależności od uznania nauczyciela.
4. Uczeń musi mieć ocenę z każdego odbytego sprawdzianu – uczeń nieobecny na sprawdzianie otrzymuje wpis w dzienniku w postaci „-”. Wpis nie może być traktowany, jako stopień szkolny. Uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu w ciągu tygodnia od pierwszego dnia obecności w szkole, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Brak zaliczenia sprawdzianu w przewidzianym terminie, skutkuje uzyskaniem oceny częściowej „niedostateczny”.
5. Na sprawdzianach można korzystać z pomocy przygotowanych przez nauczyciela.
6. Przy ocenie sprawdzianów i kartkówek punktowanych przyjmuje się następującą skalę ocen:

Norma ilościowa	Stopień szkolny
0% - 39%	niedostateczny
40%	– dopuszczający
41% - 46%	dopuszczający
47 % - 52%	+ dopuszczający
53% - 58%	– dostateczny
59% - 64%	dostateczny
65% - 70%	+ dostateczny
71% - 76%	– dobry
77% - 83%	dobry
84% - 89%	+ dobry
90% - 94%	– bardzo dobry
95% - 98%	bardzo dobry
99% - 100%	+ bardzo dobry
100% oraz zadanie o podwyższonym stopniu trudności (wykraczające poza realizowany zakres nauczania)*	celujący

* Niektóre prace (bez zadań dodatkowych) nie będą upoważniać do otrzymania oceny celującej.

III. Ocena semestralna i roczna.

1. Ocena semestralna obliczana jest na podstawie średniej ważonej.

2. Wagi poszczególnych ocen:

- a) ocena ze sprawdzianu oraz jego poprawy liczona jest razy 4,
- b) ocena za osiągnięcia w olimpiadach liczona jest:
  - laureat i finalista olimpiady – waga 8
  - finalista okręgowy – waga 6
  - awans do II etapu – waga 4
- c) ocena za osiągnięcia w konkursach liczona jest razy:
  - miejsca 1-3 etapu szkolnego – waga 3
  - miejsca 1-3 etapu powiatowego – waga 4
  - miejsca 1-3 etapu rejonowego – waga 5
- d) ocena z odpowiedzi ustnych i kartkówki liczona jest razy 2,
- e) ocena z projektu edukacyjnego liczona jest razy 2,
- f) ocena z zadań domowych liczona jest razy 1
- g) ocena z aktywności ucznia liczona jest razy 1,
- h) ocena z kart pracy, zadań dodatkowych, prezentacji multimedialnych itp. liczona jest razy 1.
- i) ocena z powtórzenia materiału dla uczniów przygotowujących się do egzaminu maturalnego liczona razy 4.

3. Ustalanie oceny semestralnej i rocznej:

- Ocenę semestralną ustala się na podstawie:
  - średniej ważonej z wszystkich wystawionych ocen,
  - frekwencji ucznia na lekcjach (WSO),
- Podstawą do wystawienia oceny rocznej jest średnia ważona ocen cząstkowych otrzymanych przez ucznia w I i II półroczu.
- Ocena śródroczna i roczna jest wystawiana według poniższej skali.

Uzyskana średnia ważona	Ocena śródroczna/roczna
1 – 1,75	niedostateczny
1,76 – 2,60	dopuszczający
2,61 – 3,60	dostateczny
3,61 – 4,60	dobry
4,61 – 5,50	bardzo dobry
5,51 – 6	celujący

- **Dodatkowym warunkiem uzyskania śródrocznej i rocznej oceny dopuszczającej jest uzyskanie przewagi ocen pozytywnych ze sprawdzianów i prac klasowych.**
- W sytuacji, gdy uczeń osiągnął średnią ważoną ocen w przedziale od 5,01 do 5,50 i wykazał się aktywnością w zdobywaniu ponadprogramowych umiejętności i wiedzy, nauczyciel może podjąć decyzję o wystawieniu rocznej oceny celującej.
- Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

IV. Inne ustalenia.

1. W przypadku jednej oceny niedostatecznej z przedmiotu (ale nie ze sprawdzianu) uczeń, który chce uzyskać ocenę bardzo dobrą i wyższą musi się wykazać pracą dodatkową i aktywnością na lekcjach.
2. W przypadku co najmniej jednej oceny niedostatecznej ze sprawdzianu, uczeń nie może uzyskać oceny dobrej, bardzo dobrej i celującej na koniec semestru lub roku szkolnego.

3. Nauczyciel ustala w ciągu semestru jeden termin, w trakcie którego uczeń może poprawić dowolną ocenę ze sprawdzianu lub kartkówki.
4. Każdy uczeń ma możliwość uczęszczania na zajęcia kół zainteresowań oraz wykonywania dodatkowych prac, wpływających na ocenę semestralną i roczną.
5. Uczeń, którego nie było na wcześniejszych lekcjach (z jakichkolwiek powodów) nie jest zwolniony z przygotowania się do lekcji, czy wykonania zadania domowego.

V. Aktywność.

1. Uczeń ma prawo do wykorzystania różnych form aktywności:
  - aktywność na lekcji,
  - indywidualna karta pracy,
  - zadania domowe,
  - projekt edukacyjny,
  - prezentacja multimedialna/poster na temat ustalony z nauczycielem.
2. Aktywność może być oceniona w formie oceny lub za pomocą znaku „+” lub „-”, który nauczyciel wpisuje w e-dzienniku. Pod koniec semestru „plusy” lub „minusy” zostają przeliczone na oceny według zasady:
  - + + + + - bardzo dobry
  - + + + - - dobry
  - + + - - - dostateczny
  - + - - - - dopuszczający
  - - - - - - niedostateczny
3. Propozycje dodatkowych prac oraz możliwość udziału w różnych konkursach oraz olimpiadach są podawane przez nauczyciela na bieżąco, w trakcie trwania semestru.

VI. Stopień przyswajania wiedzy i umiejętności.

	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Ocenianie odpowiedzi	ma wiadomości konieczne, luźno powiązane, słabo rozumie uogólnienia, nie potrafi wyjaśnić zjawisk, nie potrafi dokonać analizy przyczynowo-skutkowej stosuje wiedzę w sposób jedynie odtwórczy i tylko z pomocą nauczyciela, posiada bardzo ubogie słownictwo przedmiotowe, wypowiada się chaotycznie, niespójnie pod względem językowym	posiada wiadomości w stopniu podstawowym, poprawnie rozumie podstawowe zjawiska historyczne, dokonuje prostych analiz przy pomocy nauczyciela, potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych, jedynie dzięki pomocy nauczyciela, jego wypowiedź jest uboga w słownictwo przedmiotu, umie wyjaśniać podstawowe definicje, potrafi wykonać proste ćwiczenia z mapą i tekstami źródłowymi.	opanował materiał, jego wiadomości w danym zakresie są logicznie powiązane, poprawnie rozumie związki pomiędzy wydarzeniami, w sytuacjach nietypowych potrafi dokonać prostych uogólnień, pod kierunkiem nauczyciela potrafi dokonać analizy przyczynowo-skutkowej i odnaleźć związki i zależności między faktami, zna podstawowe pojęcia i terminy naukowe, jego odpowiedź jest spójna i poprawna pod względem językowym.	w sposób wyczerpujący opanował wiedzę potrafi kojarzyć wiadomości oraz przekazywać je zgodnie z logicznym układem, właściwie rozumie uogólnienia i związki pomiędzy zjawiskami historycznymi, wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela, umiejętnie i samodzielnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce, w poprawny sposób posługuje się terminologią historyczną.	posiada szerszy zasób wiedzy niż wynikający z wymagań programowych rozumie, zgodnie ze stanem badan, związki między faktami, swobodnie dokonuje uogólnień, wyjaśnia zjawiska bez jakiegokolwiek ingerencji nauczyciela, samodzielnie i sprawnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych, swobodnie posługuje się terminologią historyczną, wypowiada się płynnie, konkretnie oraz poprawnie pod względem językowym.
Ocenianie umiejętności posługiwania się mapą	na wskazanym przez nauczyciela obszarze potrafi znaleźć państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych.	z pomocą nauczyciela potrafi wskazać na mapie historycznej państwa, miejsca bitew i traktatów pokojowych	w sposób samodzielny i sprawnie posługuje się każdym rodzajem mapy, jeżeli jest on dopasowany do danego zagadnienia.	w sposób samodzielny i sprawnie posługuje się każdym rodzajem mapy, o ile jest on dopasowany do danego okresu historycznego.	w sposób samodzielny i sprawnie posługuje się każdym rodzajem mapy niezależnie od stanu jej przydatności do danego zagadnienia lub okresu historycznego.
Ocenianie umiejętności analizy tekstu źródłowego	korzystając z krótkiego tekstu dostosowanego do podstawy programowej oraz przy pomocy nauczyciela	pracując na krótkim tekście dostosowanym do podstawy programowej oraz przy pomocy nauczyciela potrafi:	pracując na tekście dostosowanym do podstawy programowej potrafi: z pomocą nauczyciela	potrafi korzystając ze wskazówek nauczyciela dokonać analizy tekstu źródłowego dostosowanego do	samodzielnie potrafi: - dokonać analizy tekstu źródłowego - przedstawić własne pytania do tekstu

	<p>potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opowiedzieć treść tekstu -odnieść treść do epoki w której powstał -określić jego rodzaj. 	<p>dokonać ogólnej analizy tekstu w oparciu o podane pytania</p> <p>konstruować własne pytania</p> <p>dokonać korelacji wiadomości z tekstu i wiadomości z podręcznika</p> <p>określić rodzaj źródła</p>	<p>dokonać analizy źródła z pomocą nauczyciela</p> <p>przedstawić własne pytania do tekstu</p> <p>odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii</p> <p>dokonać ogólnej krytyki źródła.</p>	<p>wymagań podstawy programowej, tzn.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawić własne pytania do tekstu - na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk - odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii - dokonać całkowitej krytyki źródła. 	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie własnych wniosków określić konsekwencje przedstawionych zjawisk - odnieść wiadomości z tekstu do znanej sobie faktografii - dokonać całkowitej krytyki źródła.
--	---	--	--	--	---

Uczeń nie spełniający powyższych kryteriów otrzymuje ocenę niedostateczną.

Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny stosowane przy odpowiedziach ustnych i podczas układania kartkówek oraz sprawdzianów są opisane w "Wynikowym planie nauczania historii dla liceum".

VII. We wszystkich innych kwestiach zasady reguluje WSO.